شهرت روایت بشیر نبال در مراجع روائی

حدیث سوم از باب پنجم بودیم. ابواب وجوب الصوم و نیته. صاحب وسائل فرمودند:

> **وبالاسناد عن محمد بن أبي الصهبان، عن محمد بن بكر بن جناح، عن علي ابن شجرة، عن بشير النبال، عن أبي عبد الله عليه السلام قال: سألته عن صوم يوم الشك فقال: صمه، فان يك من شعبان كان تطوعا، وإن يك من شهر رمضان فيوم وفقت له**[1]

«وبالاسناد»؛ یعنی سندی که در حدیث قبلی بود؛ محمد بن یعقوب عن عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد.

«عن محمد بن أبي الصهبان ... عن بشير النبال»؛ در روایت سوم –بشیر نبال- این خصوصیت هست که در کتب اربعه آمده است. و غیر از کتب اربعه در مقنع صدوق هم آمده است. یعنی از کتابهای قدیمی، در پنج مصدر مهم، روایت بشیر نبال آمده است. ازاینجهت از شهرت نقل خوبی برخوردار است. بعد هم در کتابهای فقهی الی ماشاءالله ذکر شده است. یعنی روایت بشیر نبال بسیار تکرار شده و در نقلها آمده است. پس «بالاسناد» یعنی به اسناد در کافی. «ال» عهد است. در پاورقی چاپ اسلامیه هم آمده: «الفروع: ج ١ ص ١٨٥، الفقيه: ج ١ ص ٤٤، المقنع: ص ١٦، يب: ج ١ ص ٤٠٣، صا: ج ٢».

خب این روایت با این اشتهاری که دارد، همانطور که عرض کردم مرحوم مجلسی اول فرموده بودند «الموثق کالحسن»، مرحوم آقای حکیم – که ما از فرع ایشان به اینجا منتقل شدیم- فرموده‌اند «کحسن بشیر النبال». مجلسی دوم شاید در ملاذ فرموده بودند «الموثق کالحسن» یا در مرآة فرموده بودند «حسن». مرحوم آقای حکیم در صفحه ٢٢۶، جلد هشتم مستمسک فرمودند «کحسن بشیر النبال». این برای یادآوری و شروع بحث بود که این روایت با این خصوصیاتش در کتب اربعه و منابع اولیه به‌صورت مشهور آمده و بعد هم خیلی تکرار شده است، مضمون خیلی خوبی دارد. در بسیاری از روایات دیگر می‌توانند مفسر قوی‌ای باشد. حال بعداً می‌رسیم. شواهد هم داد.

---

[1] وسائل الشيعة - ط الإسلامية ج٧ ص١٢

بازبینی #1
ایجاد شده 24 مه 2026 10:28:25 توسط ... .
به روزرسانی شده 24 مه 2026 10:30:19 توسط ... .